

❖ یکی از وجوه شخصیتی سردار سلیمانی وجه دیپلماتیک انقلابی ایشان است از این مورد برای خوانندگان ما بگویید؟

سردار سلیمانی واقعاً و بدون اغراق خصوصیات برجسته کم نداشت. یک مسأله شجاعت ایشان بود. شجاعت در مسائل مختلف خیلی مهم است؛ یعنی ایشان کسی بود که در سخت‌ترین شرایط هم خصوصیتی داشت که بدون هیچ‌گونه اغراق و مبالغه کم‌نظیر است. او یکی از نمونه‌های بی‌نظیر شجاعت بود، واقعاً من هیچ‌وقت ترس را در ایشان ندیدم، در سخت‌ترین شرایطی که پیش آمد و بسیار هم دشوار بود در ایشان کوچک‌ترین زلزلی پیدا نمی‌شد. نکته دوم، این بود که در هر شرایطی بود امیدش را از دست نمی‌داد. سوم اینکه گاهی تصمیماتی می‌گرفت که عده‌ای گمان می‌کردند نمی‌شود اما او با ایمان و اعتقاد راسخی که داشت آن را ممکن می‌دانست مثلاً فرض کنیم قرار بود ما برویم عراق و این در شرایطی بود که کمتر کسی باور داشت این سفر نتیجه مثبتی خواهد داشت. چون این قدر شرایط پیچیده و تیره و تار بود که هیچ روشنایی‌ای دیده نمی‌شد. ولی بعد می‌دیدیم نه! تصمیم ایشان درست بوده و الان وقتش بوده که مثلاً وارد عراق بشویم. نکته دیگری که من می‌خواهم بگویم، فهم ایشان بود. وقتی برای ایشان یک مطلبی گفته می‌شد، لازم نبود آن مطلب را مکرر تکرار کنیم او به سرعت موضوع را می‌گرفت، آدم فهیمی بود. اما آنچه که شما پرسیدید و به دنبالش هستید در این خلاصه می‌شود که ایشان تنها یک عنصر نظامی صرف نبود. مسائل سیاسی را هم خوب می‌فهمید. این ادراک منحصر به مسائل سیاست داخلی نبود و از مسائل سیاست خارجی نیز به خوبی سردر می‌آورد و متوجه آن بود به طور مثال در مسائل داخلی تمام جزئیات را پیگیری می‌کرد و در جریان بود. خیلی به رهبر معظم انقلاب ارادت داشت و این ارادت تبدیل به تبعیت محض شد، نسبت به چهره‌هایی مانند مرحوم هاشمی رفسنجانی محبت فوق‌العاده‌ای داشت. ایشان در کمال مشکلات کاری که داشتند اما نسبت به شخصیت‌های برجسته نظام احترام و علاقه قائل بود و این در شرایطی بود که گرفتاری کاری ایشان خیلی زیاد بود و هم در افغانستان و هم در سوریه و هم در لبنان و هم در عراق و هم در یمن به شدت فعالیت داشت. در آن سال‌ها همه این کشورها که امروز از آنها با عنوان محور مقاومت تعبیر می‌شود با مسائل مختلفی دست و پنجه نرم می‌کردند بنابراین ایشان در همان چهارچوب سیاست‌های نظام هر جایی که بالاخره در این کشورها مردم کمکی می‌خواستند، از طریقشان عمدتاً این کمک‌ها محقق می‌شد به طور مثال ممکن بود در جایی نیاز به بیمارستان یا خدمت‌رسانی و آموزش بود و ایشان درست در همین عرصه‌ها برای مردم منطقه فعالانه حاضر می‌شود و تنها حضور ایران در این نقاط محصور به مباحث نظامی و اطلاعاتی نبود، به هر حال حاج قاسم سلیمانی خیلی عنصر فعال و تأثیرگذاری بود ولی باز من عرض می‌کنم که هم انقلاب اسلامی و هم سپاه پاسداران ان‌شاءالله این خلأ که در فقدان حاج قاسم ایجاد شده است را پر می‌کند و خداوند هم در این زمینه ما را یاری خواهد کرد.

❖ او یکی از نمونه‌های بی‌نظیر شجاعت بود، واقعاً من هیچ‌وقت ترس را در ایشان ندیدم، در سخت‌ترین شرایطی که پیش آمد و بسیار هم دشوار بود در ایشان کوچک‌ترین زلزلی پیدا نمی‌شد